

FESTA

CITA

No anyoris mas cançons, pobres cançons!
 ja te 'n faré de noves.
 Esperem al jardí, sentada al banc
 d' entre 'ls rosers tots carregats de roses.

Jo vindré enamorat, dòna del cor,
 jo vindré a l' hora nostra,
 i, després de besar ton front seré,
 te diré les cançons que 'm dius que anyores.

Te les diré amb passió, ben aprop teu,
 —com tu mellor m' escoltes—
 Aixís ressonaràn per dins ton cor,
 per dins ton cor immens, mas cançons noves.

Te l' aniré dictant cada cançó.
 Tu vesla repetint, oh dòna hermosa!
 que al sortir del teu cor serà més gran,
 i, al passar per tots llaivs, molt més dolça.

I després te diré les que no he fet,
 les que mai puc escriure, les més fondes...
 Eixes a free de galta, ben aprop,
 que ni 'm sentin les roses.

R. Serra i Sentís

A LA NOVA ENTITAT

«Jovenut Literaria Catalana»

Havent sabut que en el sí de la esmentada entitat—composta principalment per col·laboradors de la nostra Revista—s'hi han aixecat corrents hostils a nosaltres i sabent quins son els individus iniciadors d'aquesta actitud, que contrasta notablement amb la nostra tan noble i lleal, fem avinent que des de el número pròxim renunciem o rebutjem, millor dit, la col·laboració d'aquests senyors, a fi de que, apartats de nosaltres, els hi siga més facil i alhora menys violent—tota vegada que no tindran d'acudir a fingiments i hipocressies—el combatrens amb tota llibertat. Ben entès que això no va contra els senyors. Socis de la referida entitat i si sols contra els que, formant part de la mateixa, ens han combatut en les reunions celebrades per dita «Jovenut».

LA REDACCIÓ.

El verdum cego

En Nando era un xicot tan tarambana, que a estudi amb els companys sempre es distreia, i com que era 'l més viu, al senyor mestre li sabia molt greu veure'l bagarro i 'l reptava de ferm, puix li dolia que perdés aquell temps tenint més pesquis i més talent éll sol que tots els altres. Del repte, vingué 'l reny, del reny el càstic; fins que un dia es quedà amb la panxa buida perquè per tot dinar li va dâ el mestre (que 'l va fer quedâ a estudi) un plat d'aigua de font i una forquilla perquè se la mengés sense ennuegar-se. Son pare n'hagué esment; parlà amb el mestre, que 'l convencé que en Nando *no volia* (que si *no hagués pogut*, fora altra cosa) i a casa, igual que a estudi, se 'l va tractà amb rigor des de aquell dia, no permetent-li esbarjos, ni jocs, ni distraccions, puix fora un arbre que s'anava torsant i redressar-lo era el dever dels pares i el del mestre, que son els jardineros de la infantesa.

Veusaquí que un dijous, quan a la tarde pel pati alegrement els nois corrien, en Nando encoratjat reboté 'ls llibres que li manà son pare que repassés ben be sense distreure's, i al punt d'eixí al balcó trinant de rabia, l'escometé el verdum amb sa veu dolça; el pobre verdum cego per qui tanta pietat sentia en Nando.

—¡Quina llàstima 'm fas, amic de l'ànima, quan te veig tan tossut i ensoperbit...!—deia, saltant com d'esma per les canyes, mentre amb tò melangiós feia ¡tit...! ¡tit...!—I'odi que tinc als homes perquè un dia me van cegar crudels, amb tu no hi resa; que tu tens més bon cor, puix tu 'm regales amb pinyonets pelats, amb enciam tendre i amb la llevor de nap que 'm plau de veres: per xò, per gratitut, perquè t'estimo, vui donarte un consell, estimat Nando: fes avui amb amor i amb bona gana lo que demà tindràs de fer per forsa; ja que fent-ho de grat, tens segü un premi i si t'hi han d'obligar, tan sols un càstic. El feble contra el fort no pot lluitar-hi; els xics han d'obeir lo que 'ls grans volen; i 'l que no creu avui la bona mare (segons l'adagi resa) demà haurà d'obeir la pell de cabra.

¿Que no veus ma dissort...? ¡Doncs allissónat!

Si jo hagués escoltat qui be 'm volia, ara no fora esclau ni fora cego.

—Ten compte amb els paranys—la mare 'm deia;—mira que 'ls jovenets sense experiència no veïen els perills que vos enrotllen; pensa que hi ha engranalls pels camps i vinyes, rublerts de menjars rics i aigües molt clares, als que us criden amb falsos cants de joia altres aus que han caigut ans que vosaltres en les mateixes xarxes que us esperen. Us brindeu un festí i us empresonen. No us fièu de ningú que vos regali. Per rès, ningú fa rès; qui un aglà us brindi es per veure si us pot fê esquixâ un roure.»

I jo, plè de superbia i juvenesa, ni menys me la escoltava; això son cançons velles, son romansos, que 'ls nous, els forts, els braus, no hem pas de tèmèr; i encenéntsem la sanc dintre les venes, vingué un frisament d'ales i... ja volar! ja volar! que l'ampla volta i l'espai infinit es tot dels joves, dels moderns, dels arlits, dels que 'l pervindre cerquen enllà d'enllà de platxes noves, de móns desconeguts i boscos verges. Mes ¡ai! que l'horitzó mai s'apropava i per més que volés, de l'ampla volta, sempre 'm trobava al mitg ¡quin desespero...! fins que làs i abatut vaig caure a terra, xuclat per la verdor tendre i gemada d'un clap al mitg d'un erm. ¿No saps lo que era...?

Era 'l parany que 'm va anunciar la mare. La xarxa 'm caigué a sobre, i al moment un butxí vingué a agrapar-me, condemnant-me a morí en una fregida que s'estaven cohent per fer deu hores:—A veure—va di un d'ells,—potsè es un mascle... ¡Si que ho es! ¡no 'l matèu! ¡apa, tanquèulo!—I, empenedit, llavors, de ma soperbia, rebotent-me pels ferros, malehía l'orgull que va privar-me d'escoltar de la mare els consells savis.

Conduit a ciutat en gavia estreta, l'aucellaire amb copdicia m'observaba;—¡quin verdum més hermós—deia éll amb joia:—si surt ben cantador prou valdrà un duro!—i jo pensava ¿un duro...? ¡aquí m'aturo! tu estàs ben fresc si esperes que jo canti.—¿Que no cantaràs...?—No.—Potser quan plogui i haigi 'l temps refrescat; potser posant-lo de cara a sol-ixent; potser guarnint-li la gavia amb romani o be amb bruc i espígol.—I jo tossut, tossut, enmudit sempre, fins que un dia se 'm quadra i 'm diu:—Si no de grat serà a la forsa que cantaràs, gandul ¿que prefeixes...?—I al veurem com un mut, éll que s'enfada, posa una agulla al foc i al esser ben rohenta, va traspasar-me 'ls ulls, deixant-me cego... ¡Quin horror...! ¡Quin sofrir...! ¡Quin crit d'angoixa va sortir-me del cor maleint al monstre que 'm deia enorgullit:—¿Ho veus si cantes...? Jo volia els teus cants, de joia o de pena, que per mi 'm son iguals, mentres refiles; ¿no m'has cantat de grat tes alegries...? doncs cantaràs tes penes a la forsa.

I ja ho veus, estimat; la profecia d'aquell butxí sense cor ha estat ben certa: anyorant la claror i el bosc i els núvols, no 'm puc donâ altre esplai que amb notes tristes cantar himnes al sol que tu disfrutes, cants a la llibertat que jo 'm vaig perdre, passades al amor que 'm crema l'ànima i que mai gosaré, planys a la vida que mai podré endolsir fassi el que fassi, puix que no hi ha més món pel verdum cego que aquesta trista gavia que com vil presó maleiría si podés tornâ al niu de la pineda. Mes ¡ai! que aquest plaher no puc somniar-lo, ni un xic de llibertat, ni d'aquí mòurem, puix convensut el cego de que lliure mo-

FESTA

riria de fam, canta que canta, perquè no us can-seu mai de mantenir-lo, demanant sia etern son cautiveri.

¡Maleida superbia que en mal hora vas fer que no escoltés a la mareta...! per tu gemego esclau, sols per ta culpa; agravant, per tossut, mon desespero, l' haver negat mos cants a l' aucellaire quan me 'ls va demanar. Per xò, amic Nando, t' he dit i repetesc que sempre, sempre, fàssis de grat avui lo que a la forsa tindràs de fer demà, perquè en la lluita del fort contra del feble, o dels grans contra 'ls petits, els forts triomfen; que 'l cordill sempre 's romp per la part prima; i que ditxós serà 'l respectuós jove que aprofiti 'ls bons consells de la experiència.

Recòrdat be, amic meu, del que t' he dit, feia, saltant com d' esma per les canyes l' aucell, per la desgracia amorosit, fins que en Nando, traient-lo de la gavia, plorós i penedit, va besar-lo amb amor... i el verdum cego, pel goig esborronat, feia ¡tit...! ¡tit...!

Ramón Surinach Baell.

FILANT

Fila fila i ves teixint
¡pobre aranya filadora!
dona al niu dels teus amors
el mantell de que s' anyora.
Un mantell o cobre-çel
tot brodat de fantasia
que aixopluc contra elements
a tot temps per sempre sia.
Si es tan fort el temporal
que d' arrel fins l' arrebassa,
pren alé, torna a filà
que es el viurer de ta rassa.
I altra volta dins el cor
un raig brolli d' esperança
per teixir nou cobre-çel
tot consol i deslliurança.
Jo voldria el meu mantell
fet de dolça poesia,
que a través de mon destí
suprem goig sia ma via.
Deume cants, tendres auçells,
dolç remor la mar dormida,
coló el cel, perfum les flors
i tu Sol, ta llum sens mida.
I en un ritme tot confós
i en cadença que sospira,
dolçament brolli en cansóns
de les cordes de ma lira.

AGNA SEÑÉ D' AYMÁ.

¡Bon sant!

—¿Que tal, senyora Vicenta?... Entri, fassí el favor... No 'm creia que fos vosté.

—Ja veurà, he pensat, are que surts de missa, puija a donar els dies a la senyora Pepa i aixís per aquest any ja hauràs complert.

—¿Que no vindrà aquesta tarde?...

—No ho crec, havent vingut are...

—¡Que hi fa!... justament cap al tart, serà quan farèm un poc de broma.

—Li agraeixo, més en aquestes diades una sempre té convidats i vosté ja sab que no soc dòna de compliments.

—No ho cregui, aquest any serèm els més contats. Com que 'n Climent no 's troba del tot be del reuma dels ronyons, hem determinat passar, com de costúm, una part de rosari i cantar els goigs a Sant Josep. Després, menjarèm un poc de crema amb melindrets del Forn de Sant Jaume, per beure un glopet de Malvasía que li dic que 's de primera i per tancar la festa, la meva neboda gran, que vosté ja coneix, cantarà l' americana «De la terra al sol», i la petita, que 's un estornell de vivó, dirà en francès la fábula de «Los dos conejos».

—Sent aixís, pot-ser que vingui un rato.

—Està clar que ha de venir. En aquesta diada sempre la hem tinguda en la nostre companyia i aquest any que fes campana, la veritat ja 'ns semblaria que la festa no es complerta.

—¡Moltes gracies!

—A vosté les hi haig de donar per el regalo de la crema.

—Fuigi dòna... no val la pena.

—Jo no sé perquè tenia de molestar-se.

—¿I are?... No digui això, i per cert que aquest any no me ha quedat tan fina com altres vegades i es que la minyona distraient-se amb la del pis de donya Quima, va deixar de remanarla i està clar tot seguit va gromollar-se, encare que 's poca cosa.

—No digui, que fa un goig que enamora i aquella oloreta de cremat que se sent quan un s' hi acostà, sembla que digui menjem.

—Be sí, però...

—No tingui por que 's floreixi.

—Parlant are d' altre cosa, voldria dirli dues paraules.

—Digui, senyora Vicenta.

—Es de lo queixosa que estic de la minyona de vostès.

—¿Que pot-ser n' ha fet alguna?...

—Es sobres l' escàndol d' air tarde. ¿Que no n' està vosté enterada?...

—¿Una servidora?... ¡Ai pobre de mí!... que vol que sàpiga.

—Me creia que 'n sabia alguna cosa.

—¿No li dic?... Justament cap al tart vareig sortir a comprar dos ciris de mitja lliura per cremar avui davant de Sant Josep.

—Are 'm sab greu haver-li dit.

—No senyora, digui, vull saber-ho.

—Doncs es el cas que air tarde, després d' haver repassat la roba de la bogada i al anar al menjador a rosegat un trocet de xacolata per beurem un vàs d' aigua calentona amb un poc de sucre roig, vareig sentir una cridoria i unes paraules tant groixudes, que la veritat no voldria que 's tornés a repetir.

—¿I vostè creu que la Roseta?...
 —¡Ja ho crec!... Pot preguntar-li.
 —Tot seguit. ¡Rosa!... ¡¡Roseta!...
 —¿Que 'm cridaven?
 —Veigi que diu la senyora Vicenta.
 —Voldria que 'ns espliqués allò del escàndol d' air tarde.
 —¿Vol dir lo del cel-obert?... ¿D' aquell fandango que va durar mitja hora?
 —Això vostè ho sabrà si va esser fandango o rigodons.
 —Doncs molt senzill, com que una servidora no vol deixar-se pujar a caball per aquell pendó de la Rita...
 —¿La minyona de casa meva?...
 —Si, senyora, vostè 's creu que 's una santa i es una descarada, una poca solta, i un cap plé de gallarets.
 —¡Reina Santíssima!... ¿Que diu are?...
 —I perquè ho sàpiga fins va al Tabarín a ballar a l' *agarrao*.
 —¡Quina llengua més desenfrenada!...
 —¿Per què li dic les veritats?...
 —¿Que no sent, senyora Pepeta, quina manera de disfamar a la pobre Rita?...
 —I perquè li vareig dir que jo sabia que 'l forner que els porta el pà li havia regalat unes mitjes calades, una camisa istil imperi i una pinta xulona per el monyo, 'm pensava que 'm pegava. Allavors comensà ella a insultar-me, dient que si el meu promés se mantenia de mantecados de carretó, si es feia tallar els cabells amb llima, si el seu clatell semblava un rascadó d' una capsa de cinc cèntims, si havia nascut cansat, si li agradaven totes...
 —¡Calli, indecenta!...
 —Vostè deurà esser la que no té modosi vergonya.
 —¿Que no sent, senyora Pepa?...
 —Roseta tingui cuidado com parla. La senyora es la mestressa de la casa...
 —¡Que de això en diguin senyores!
 —Prou li dic.
 —¡Jo 'm feriré!
 —No se acalori, senyora Vicenta. ¿Vol pendrer un xic d' aigua-naf?
 —Moltes gracies. Li agraeixo.
 —¡Ja veu quin disgust de donar-nos en semblant dia!
 —¿Doncs que 's creien?...
 —¡Calli!... encare voldrà tenir raó. Si avui no fos Sant Josep ja li explicaria un quènto.
 —Ja veurà, fassim el compte i busquis colla.
 —¿No veu?... ja li deia, no tenen consideració a ningú. Vaija jo també me 'n aniré i fins a la tarde que vindrem a menjar un poc de crema i a sucuar un parell de melindrets amb Malvasia.
 —¿Ja se 'n va, senyora Vicenta?...
 —Si, filla, ja es un poc tart i la veritat si vostè se ho ha de fer tot ja se li ha girat feina. No fassi compliments, retiris. Espresions al seu marit i que passin un bon sant.
 —¡Bon sant!... després que per ella m' hi quedat sense minyona i encare té la barra de dir-me que vindràn aquesta tarde, doncs esperat, que no 'm trobareu a casa i el qui vulgui refrescar que s' arribi a Canaletes que allí d' aigua sempre en sobra.

SANTIAGO BOY.

Cançó

Canta mare la non non,
 mentre el fill tens en el pit.
 Canta mare, que el teu front
 nimba Deu amorosit
 quan té veu dant-li calor,
 dant-li vida de ta vida.
 Canta mare el teu amor
 gran, sublim, amor sens mida,
 l' únic sant, l' únic diví
 que en la terra 's pot-trobar.
 ¡Sols la mare estima així!
 Canta mare sens parar
 perquè dormi sens recel.
 Que no sàpiga que al món
 ha de beurer molt de fel.
 Canta, mare la non non
 al teu fill que es tan petit.
 Mai serà tan benhaurat
 com en ta falda arraulit
 o en el teu coll abraçat.
 Canta, canta la non non
 perquè s' adormi l' infant.
 Si tu cantes, el seu són,
 els angels el vetllarán.

FRANCISCO FREIXAS.

Ma primera centinella

Una fosca nuvolada anava extenent-se lentament, i per fi desaparequé per complert la llum argentada del satèlit nocturn, que tanta companyia fa en les llargues vetlles de campanya.

Eren per allà les dotze de la nit. Apoiat en mon fusell, pensatiu i amb la mirada recelosa, anava escudrinyant d' açi i d' allà al sentir la més petita remor produïda per el ventijol humit que feia mourer suament les plantes, al ensemps que visionariament i cor-glaçat, veia arrastrar-se unes negres ombres quines em feien l' efecte de gent que s' anava atansant vers el lloc on jo estava fent ma primera centinella. ¡Quina basarda! A voltes, una mica refet de l' impresió que sentia al trobar-me per primera volta exercint un càrrec tan sagrat, mirava a mos peus a uns quants companys que, acostumats a n' aquella accidentada vida, boi ajassats en l' herbei per a llit, i coberts tan sols amb una manta humitejada per a la menuda pluja que anava caient suament, dormien en la més complerta placidesa.

Poc a poc vaig anant-me asserenant, al contemplar als meus companys tan indiferents davant del perill, fugint per fi de ma pensa l' infinitat de coses que m' anaven atormentant, i agafant el fusell en que estava apoiat i penjant-me'l a l' espatlla, vaig començar a passejar-me amunt i avall i, lo meteix que 'ls altres, també jo, indiferent, menyspreuava la vida en els mellors anys de una joventut, amb aquella inconsciència que fa restar tranquil enfront del més greu perill.

J. ESTEVA GILI.

Ceuta, Febrer 1915.

La prometença

Era un dematí d'hivern.

El plaer que dona el remoure dolces i melangioses remembrances va portar-me inconcientment al Cementiri.

Passejava poc a poquet per entre les grans avingudes mirant a un cantó les tombes dels rics amb sos luxosos panteóns, monuments aixecats a la vanitat, i a un altre les parets de nítxos dels pobres, gegantesques auques on cada redolí és tota una historia, m'entretenia fent petar les fulles seques que cruixien sota més petjades, abans de podrir-se i retornar elles també al no ser, quan de sobte va arribar a mi una finíssima remor, com lo frec d'unes ales invisibles.

Frú!... frú!... frú!... frú!...

Rapidament vaig girar-me i amb gran sorpresa vegí en una de les avingudes a dugues senyores davant d'una tomba. La una duia dol rigurós, flamanta jaqueta d'astrakàn, sombrero de viuda del que penjava un vel que li dava una certa magestat. Hermosa, pàlida i amb uns cabells tan rossos que semblava que tancaben sa carona en un marc daurat. L'altre per son vestir més modest denotava que era la cambrera.

Aleshores vaig poder observar que la remor que m'havia cridat l'atenció, provenia d'un gran vano de plomes que la senyora, sentada davant de la tomba, movia sense parar ni un moment, com si hagués volgut refrescar al que descansava sota la terra frescament remoguda.

Impulsat per una tafaneria capàs de fer-me oblidar totes les conveniencies socials i plenament convençut de la indiscreció que anava a cometre, vareig acostar-me a l'agrupament i descobrint-me cerimoniosament vaig dir.

«Senyora, podria sapiguer el misteriós motiu que fa que vostè venti aquesta tomba? Li prego que perdoni ma impertinencia, prò soc un filòsof que busco sempre explicar-me el perquè de totes les còses i francament declaro que 'l'acte que vostè està practicant desvia completament totes més apreciacions.»

La senyora aixecà sos ulls clavant-los en mí, però sense contestar paraula i seguí ventant nerviosament. No va suspendre'm gens ni mica un aculliment tan glacial; era ni més ni menys lo que 's mereixia la meua indiscreció. Emprò son mutisme va complicar la situació, puix va fer que 'l' desig de saber esperonés de tal modo ma curiositat que vaig resoldre'm a satisfer-la pesés a qui pesés:

«Senyora; jo li prego... desitjaria tan saber-ho!»

Aquesta vegada la incògnita dama va girar-me francament la esquena, sense deixar emprò, de moure el vano frenèticament.

Era inútil porfiar.

Quina llàstima!

Resignat ja a no poder obtenir la clau d'aital misteri, anava a retirar-me quan vegí que la cambrera que havia restat dreta darrera sa senyora me mirava somrienta. Vaig treure'm dissimuladament de la butxaca una moneda de plata; amb significativa mirada li vareig ensenyar i poquet a poquet vaig allunyar-me seguint l'avinguda.

Tal com m'esperava, als pocs moments se'm presenta la cambrera i amb veu baixa va dir-me.

«Dispensi; jo so la cambrera de la senyora que

no li ha volgut contestar. He comprès que vostè volia saber el perquè ventava aquella tomba i amb la excusa d'anar a buscar un cotxe m'he escorregut per a poder-li explicar.»

«Ets una noia molt amable», vaix dir-li posant-li a la mà la moneda que li havia ensenyat, «conta'm tot lo que sàpigues.»

«La meua senyora és la marquesa de Rocabrúna, viuda del vell marquès de Rocabrúna, que com vostè sabrà, va morir fa quinze dies; està enterrat en aquella tomba. Malgrat la gran diferència d'edat que 's portaven, la marquesa fou sempre una esposa fidel i durant els mesos que durà la malaltia, la marquesa no va deixar un sol moment lo capçal del llit de són espòs cuidant-lo amb un carinyo verament filial. Aixís doncs quan lo senyor marquès va sentir-se morir, agafà la mà de sa muller i va dir-li:

«No 't desesperis esposa meua! ets jove, ets hermosa, la vida guarda encare per tu hores de goig i de felicitat i el temps que tot ho esborra, farà que prompte m'hagis oblidat.»

La marquesa protestà indignada; no podia ja mai sobreviure a son espòs; jurava que volia seguir-lo a la tomba.

«No fassis tal jurament esposa meua! Això fora una blasfèmia. Tu viuràs molts anys i seràs feliç.»

«Doncs jo 't prometo que mai seré la esposa d'un altre home. Deixa'm fer la prometença de no tornar-me a casar.»

«Tampoc ho vull, va contestar melancòlicament el marquès, qui sab que't guarda el pervindre!»

«Doncs deixa'm prometre que 't seré fidel deu anys; sí, deu anys consagrada al teu record!»

«Es massa llarc... no filla meua, no vull demanar-te tan. Mira; promet-me que no 'm oblidaràs, fins que sia seca la terra que cubreixi ma tomba.»

La marquesa feu solemnement la prometença i són espòs va adormir-se eternament.

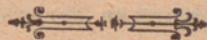
El dolor de la marquesa fou espantós. Ens creiem que 's tornaria boija i aquest dolor tan inmens va impresionar tan a tots i particularment al senyor Montero (és el secretari del Marquès) que 'l'jove va fer els possibles per a aconsolar la desgraciada viuda. Va començar parlant-li del difunt; després li va parlar d'ell i va acabar convençant-la de que ella no tenia dret a refusar el goig de viure. Feu relluir a sos ulls l'esperança d'uns jorns riallers; fou tan convincent en fí, que va persuadir-la i com que és un cavaller perfectament educat, va sortir de viatge prometent que tornaria aviat.

Veus-aquí perquè la marquesa treballa perquè s'assequi prompte la terra que tapa la tomba del seu espòs. El senyor Montero ha d'arribar d'un moment a l'altre i ella per a rés del mon voldria faltar a sa prometença.

Va allunyar-se la cambrera i jo vareig quedar-me reflexionant, mentres que del lluny sentia encara com el frec suau d'unes ales d'àngel, la remor del vano de la impacienta marquesa sobre la tomba de son estimat espòs.

Frú! frú!... frú! frú!...

GAMBRINUS.

Mars, Marsot

Un raig de sol, un cop de vent,
una boirada humida,
una ruixada displicent,
un gafarró que crida.

Ja esqueixa el vent, de l' atmetller
la branca més florida,
ja 'l Sol desperta al violer
la flor més exquisida.

Meitat rient, meitat plorant,
això es el Mars, ma vida;
això es el Mars, foll inconstant!...
i això també es la vida...

APELES MESTRES.

LLETRES A UN AMIC

XXIII

Avui ha fet un dia preciós. Les boires s' han esvaït, les neus s' han fòses, els vents s' han parat. Lo cel era d' una incomparable serenor...

He sortit una estona al jardí. He aixecat el cap per copsar ben de tanta bellesa i tot jo m' he sentit trasmutat. A dintre meu, a n' aquell meu dintre tan adolorit, he sentit brotar-hi com una esperança, com una ilusió. No es morta, no, l' ànima meva, oh, estimadíssim amic, encare sento el cor com bat, encare he sentit una que altre suavíssima vibració sota la influència d' aquell sol tan bell, d' aquell cel tan blau!... He donat un repàs als meus arbricons, als meus roserars, a les meves clavellines fins fa poc colgades davall grans tófes de neu... Un arç, plantat en un pèn-paret assoleiat, ja bróta atrevidament, i te dic atrevidament, perquè entenc es una imprudència per el pobre arç posar-se a brotar tan aviat. Té unes escomeses el fret! He passat els dits per damunt els seus capolls sangnosos i he sentit una petita voluptuositat. Quin tacte més suau que tenen les flors en embrió, oi, amic...?

Un albercoquer, quasi tan atrevit com l' arç, are, abans are també lluirà les seves flors. I, doncs, que no vos fa por ja la neu...? Les parres comensen a despendre-s de la seva arrugada pell i s' hi endevina ja la sava que dintre poc correrà de dalt a baix... I, per entre les petites clivelles de la terra s' oviren çà i enllà uns brots que tot just apunten i que més endavant seràn verbenes, dàlies, hortensies, nards, coronaris i tota una infinitat d' exquisides flors. Dintre poc, oh amic, el color i l' aroma triomfaràn de les rigorositats i de les grisors del hivern xaruc. I, també els cants triomfaràn! A dalt de les veines taulades del meu jardí, ja els pardals s' hi encalcan amb alegre piuladiga. Son el preludi d' una primavera que 's va acostant... I, aixó, ha sigut lo que suaument he sentit avui vibrar dintre meu. Ha sigut una nota de vida, ressonant a dintre d' una ànima on tot era dolor. Ha sigut un petit cant d' aleluia aixecat damunt els cants funerals d' aqueixos dies darrers...

Procuraré sadollar-me'n ben be, oh amic, d' aquests cants, d' aquestes aromes i d' aquestes serenors... M' esforçaré en obrir les portes de la

meva ànima de bat a bat. Deixaré que 'l sol hi entri de plè a plè, que l' aire l' oxigeni i que s' embaumi amb les més variades olors. Miraré de reaccionar-me com vaig reaccionar-me ja l' any passat; miraré que aquesta meva ànima tan blincadiga a l' impuls de qualsevol impressió, s' enfortesca cada dia fins a poguer-se dominar, fins a no sofrir, fins a no anyorar, fins que no sagni amb les espinades que rebi per lo camí.

Potser les teves lletres, oh dolcíssim amic, han predisposat la meva ànima per recollir avui la suavíssima vibració, que ha recollit. Si es aixís com crec, jo te 'n remercio una i mil voltes més. Això vol dir, que les teves paraules hauràn penetrat en les meves venes i en la meva sanc, i hauràn lograt fer sommoure les cordes del meu esperit que de dies i més dies restaven sense vibrar.

Com podré mai pagar-te tal benifet?

Perquè m' obligues a que 't diga tant...?

Reb una forta abraçada del teu devotíssim amic

FRANCISCO X. VERGÈS

Torelló, Març 1915.

SALÓ PARES

Exposició BARRAU. — Ens mostra aquest pintor una extensa col·lecció de teles, algunes d' elles d' assumptes ivicèncs.

En totes elles s' ens presenta En Barrau com a un home bregat en la seva feina i coneixedor de les flaqueses del públic, millor dit, dels seus admiradors, i per aquests pinta i logra captivar-los.

Abunden els assumptes amb figures i aquestes son tractades molt delicadament, tan per la correcció de línea o sia fermesa de dibuix com en el col·lorit, fent un bon conjunt amb l' assumpte que l' artista vol desenvolupar. Sobre-surten entre totes les obres, un cap de dòna en el que 'ns mostra la seva força i comprensió de valors, car en el seu rostre el batiment del sol hi es interpretat amb ma de mestre.

Un altre de les obres que mereix també en especial la nostra atenció, es la que està col·locada al centre del rany de paret i es una en la que s' hi destaca a primer terme una figura de dòna, tenint per fondo una badia i en la que 'ns plau molt més l' interpretació i 'l col·lorit del paisatge que 'l de la figura.

En conjunt si quelcom se li ha de retreure a En Barrau, es que les seves obres agraden massa als seus admiradors o sia que tal volta es deixa portar més per a satisfer el beneplàcit d' aquest, que pel seu temperament.

SIDRVS.

CAMÍ DE FRANÇA

La màquina llençant espesa fumarola comença a fer trontollar els vagons i paulatiment emprent esbojerrada cursa; jo miro d'acomodar-me lo més bé possible en el meu seient per tornar a rependre el sòn, puix que a les primeres hores de la matinada he tingut de soptar-lo per llevar-me: emprò el sotragueix del cotxe i el mal estar que dona el llevar-se dematí als que no hi estem acostumats, donaren lloc a que tornés amb les mateixes deries que 'm tingueren desvetllat tota la nit... i s' em presentà per cent i una vegada l' aplec dels redactors i col·laboradors de FESTA que en l' intimitat celebraven la vida pròspera del periòdic i coratjosos ens miravem lo molt que 'ns falta assolir per que sigui tal com la volem, aixó és, ben ciutadana, plenament convençuts de que li escauria; i anava mirant-me les taules envoltades de companys, veient-hi un estol de joves que fan esperarçar la més falaguera florida de conreadors de les lletres patries, al arribar a la presidència encare és remarcà més el meu optimisme, puix que s' hi veien representats amb molt bon acert els vells poetes i els seus joves continuadors, i feien formós contrast en Suriñach Baell i en Boy, l' humorista, confonent-se amb el bell planter de poetes i literats que com nostre digníssim director, en Muriá, en Freixas i en Suriñach Senties ja en son una ferma realitat, emprò, allí on hi he vist més ben acabat conjunt, una harmonia amb diàfanes clarors, és amb els mestres, el vell i el jove; amb l' Apeles Mestres i en Carrión; l' un ja ha assolit el pinacle de la gloria, el seu nom es murmura com una pregaria, i amb tot hi tenir cabells blancs, encare amb paraules de foc ens recità poesies inèdites, plenes d' inspiració que escoltarem amb reculliment; l' altre, el del cabell negre, el que somriu com un infant, el que té sempre els llabris humitejats de besades, el del front clar i l' esguard somniador, el gran tràgic, nou creador del Teatre Català, també amb paraula càlida ens llegí un fragment de la seva «Lloança al mar» prenyada de pensaments sublims, de paratges fermes amb regust de la salabró de les ones... i amb la meua pensa veia en aquells dos homes encarnar-s'hi les dugues generacions i que 's passaven de mà en mà com una herència, el llorer de la gloria, tinguent l' eximi Apeles el goig de saber que no 's marcirán les fulles, que amb tal capitost i amb aquell estol de joves poetes, encare farà nova brotada...

Després s' em tornaren a representar l' excellent orador Muriá, en Miquel Gras i Vila amb el seu somriure agre-dolç i altres i altres companys que 'm recordaven inspirats treballs que havia llegit amb fruició, que treballaven com a bons per assolir el seu bell emsonni, fer de FESTA el periòdic literari mereixedor d' esser llegit per tots els aimants de Catalunya... I el tren anava fent la seva via... lliscant sobre els riells portant-me allà d' allà, camí de França... L' horitzó estava entelat, les montanyes es dibuixaven confoses els arbres estaven ressecs, la terra llaurada de poc era grisenca, solament els camps de blat comencen a verdejar i qualche ametller que ha florit, sembla que encare servi corgelada la neu d' aquest hivern;... tot em fa tristesa!... el meu estat de desvetllament forçós, fa que vegi les co-

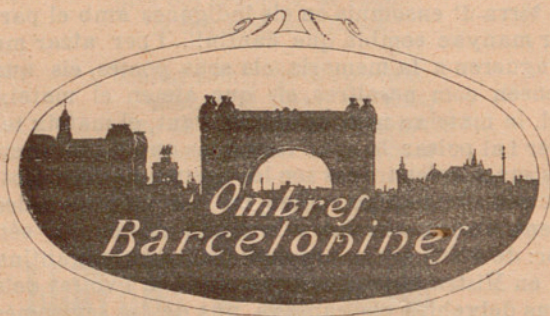
ses amb un prisme de refletes negrosas i al tornar a endormiscar-me per a fugir d' aquell enso-piment, aleshores s' em tornaren a suggerir noves idees, a capdellar amb més tossuderia ensomnis estranys... Prompte passaria la frontera i entraria en aquella terra germana de la nostra, que és besada per el mateix sol i la tramontana amb les seves ventades els acorona; els seus rius també son nats de les vesants dels Pirineus i una mateixa parla ens uneix... també com l' Empordà és terra d' ensomnis on els indigenes amb el parlar manya sembla que cantin!... i per atzar me vingueren a la memoria els seus poetes, els que pensen com nosaltres, els que aimen el mateix sol, la mateixa mar, el mateix vent, el mateix terrer i al polsar la lira, les muses que 'ls inspiren les seves gaies trobes son les nostres i amb el nostre bell llenguatge contenen les llegendes de fades i ens transmeten les vibracions santes del seu cor: de sobte s' em presentà la figura gegantina d' en Mistral embolcallat d' auriola, i voltat dels seus deixebles els cantava una de les seves més inspirades poesies, després vareig veure la imatge venerable de monsenyor Carselade seguit d' un estol de jovent per a sentir el seu verb ple de pensaments enlairats, que com una deu de poesia brollen dels seus llavis, porten la salut als malalts de l' ànima, la fè en els descreguts... I amb vaporoses capes de fum s' em presenten espectres sinestres; la mort amb la seva dalla sagnant-li, plana famolenca sobre la testa dels nostres germans poetes!... homes sense cor, preparen enguinys de guerra... la desolació invadeix els pobles!... la soldadesca amb instins de fera destrueix i mata!... i veig aquell poble que és com el nostre, que s' adorm al murmur del càntic de les ones, que aquell estol d' homes que també com nosaltres senten i canten inspirant-se en els mateixos elements, que son conduïts vers el camí de la gloria per els mateixos mestres, perquè mestres de tots, son monsenyor Carselade, en Guimerà i l' Apeles, com genis ben nostres son en Verdager i en Mistral, han tingut de deixar llurs llibres arreconades en l' ascó de la llar, per a engrapar l' arma homicida, per anar a defensar lo més preuat per a l' home; la llibertat i la Patria...

Ja hem arribat a la frontera, cal anar a la *comissaria* a fer senyalar el passaport abans de rependre el viatge: El tren es posa en marxa després de xiular amb estridència:... El sol ha pogut vencer la broa i amb els seus raigs benefactors besa la terra que 's fertilitza amb el seu escalf: jo 'm deixondeixo... i miro per la finestra aquell bé de Deu de terres;... tot està conreuat, les vinyes les han netejades de la broça, els ceps estant podats, els camps riuen, portant en les seves entranyes la sembra que ja esclata amb borrisol verdós;... en les masies blanques hi regna la pau... no 's veu ningú en lloc... els camps estant deserts, sembla que passi per un país on les goges que han devallat misterioses dels Pirineus es cuidin per art d' encantament de fer el miracle... i l' esguard s' em cansa mirant l' immensitat de la mar... cap a la costa veig una vileta assolejada, les seves teulades vermelles m' enlluernen i al bell mig hi ha el campanaret que sembla que rigui... Trens per tots costats, els de carga estan plens de mercaderies, portan ròtuls amb lletres grosses que diuen... a Burdeos... a París... a Lió... ja soc al anden... tot es burgit, els que arribem i

els que parteixen ens donem colzades;... els soldats amb la baioneta calada guarden l'estació...

Monsieurs, a la «Loge»... «Grand Hotel de France»... «Express-Hotel»... criden els mossos de les fondes... i tramvies, autos, cotxes, carros, atapeixen l'«Avenue de la Gare» es un tragi de gent, de vida... Ja he arribat a «Perpignan»!

LLUÍS AYMÀ.

Ens anem regenerant que es gust.

L'altre dia va celebrar un banquet la meritòria i honorabilíssima entitat el *Club gallista* de Barcelona en quin banquet hi assistiren els dos *Gallos* i després dels discursos *gallòns* apropiats al acte va telegrafiar-se—no se perquè—al *Gallinero* de Sevilla.

¡Quin baf de gallinassa!

Això, això es fer patria i cultura i lo demés son bunyols de vent. Ja veuràn com d'aquí en sortirà quelcom de bò i amb *vistes a Europa* o sinó veigin si volen res més europeu que una cursa de braus. ¿No estan plens de sang els terrenys del camp de batalla de la guerra europea? Doncs també ho està el de les plasses de *toros*!

Que hi diuen are amb això els detractors del espectacle? Sembla que callen!

Si els francesos tenen un *Joffre*, els alemanys un *von Hindenburg* i els anglesos un *French*, nosaltres tenim dos *Gallos* i un rengle de *fenòmens* que treballen per l'enlairament del nom de la patria i que fan parlar de nosaltres amb respecte pels forasters i es per això que no 'ns han enredat amb la guerra que atropella a les pobres nacions, que tenen la dissort de no comptar amb *Gallos* ni *fenòmens* ni amb cap estrella amb què de les que aquí disfrutem.

BARCINONENSIS.

¿PER QUÈ?

Per que fuges de mi tan esverada
quan apropo els meus llavis an els teus
i 't negues a besarme i a que 't besi
amb energia i monosílabs lleus?

Per que, valenta, vols desfer mos braços
que t'empresononen prop de lo meu cor
o bé mirant-me amb melangia em preguntes
que 't deixi lliure i no 't parli d'amor?

Per que prec tan inútils, ma estimada?
Per que si tan sols viuen uns instants?
Per xò somric i espero que esdevinguin
en juraments d'amor fermes i vibrants.

Car que quan abraçats, de llavi a llavi
tornem-nos los petons, en un sol só,
com més t'has resistit, més fort me beses
i al abraçarme hi poses més passió.

s. GRAS i VILA.

Del meu dietari

D' un 30 de Febrer.

D' un cloquer pròxim acabaven de sonar set hores.

Obria jo la porta de ma cambra d'estudi i mos sentits es sadollaven novament amb la dolcíssima flaire de les mil essències bosquetanes que l'embaumen.

Talment com si la lluna (era a l'hivern) jugués un paper d'una obra shakespeareana, s'endinzava pels finestrals de ma cambra, fent amb son reflecte de llum divina, projeccions de gegantines ombres, apareixent talment en la buïda de l'estudi, siluetes de místics xiprés d'un jardí d'insomni en una nit d'istiu.

Reposaves laçament damunt l'otomana.

Més derrereres caricies d'*un no fera moll*, t'havien postrat i, fit a fit mirant-me, veies atànçar-me a mi i a la meva ombra.

Era ja a prop teu i no 't movies. Restaves igual. No 't replegares per a fer-me lloc a ton costat.

Volies ¡oh sí! que jo, manyagament et prengué entre més màns i acariciante altre volta i sots l'ampar d'aquella mateixa llum dolcíssima t'abrassés tendrament i apropante a mi, et deixés sentir a freg de mon rostre les cremors de més galtes, prop, ben a prop de les suavitats de mos llabis.

¿I perquè no fer-ho, si ja sabies prou bé tu, que jo això volia i no altre cosa?

Girarem fulls i més fulls, i en tan, se deixaren sentir les derrereres batallades de les vuit, hora que jo tenia per costum pujar al terrat a cercar-hi l'oca, aquella oca amb qui asseïjarem el *Lohengrin*, i que ja feia massa estona que hi pasturava.

Aixís vaig fer-ho, deixant la porta del taller entre-oberta... prò ¡llamp de Deu! quina fou la nostra sorpresa, (la de l'oca i la meva), al penetrar altre volta al portal de ma cambra i sentir-te a tu, gemegant, amb uns aguts molt aguts i cada colp més continuus, talment com si esdevinguessin d'una fal lera esbojarrada i fora de tó.

¿Qui seria el barbre que aixís de tu abusava aprofitant la meva ausència i essent amb tal motiu amb *alevosia* i *nocturnitat*?

¿Qui seria aquest monstre?

¡Ah! ben prompte ho vegí. Era 'l senyor *Mariano*, el procurador que viu al segon pis de la mateixa escala, que venia a trobar-me i veient que no hi havia ningú i ja erem dia quinze del segon mes, t'agafà a tu per esbravarse, improvisant un concert brutal, parió al remoreig que devien fer les ones que baten impertèrrites damunt la cloca de l'*Arca de Noè*.

¡Pobre violí meu! ¡Profanat... i per un senyor *Mariano*... i procurador!...

Devant de tal espectacle, l'oca se capbuçà a vergonyida sumergint-se en l'imensitat d'una banyera... i jo, per tota moneda, pagava 'l procurador odiat, esclafant-li la víctima al bell mig de la seva calva.

ISIDRE SABOYA i VENTURA.

Breviari

Victor Bjorkman.—Sabem per bona tinta que l'ilustre catalanòfil alemany, el distingit literat Bjorkman té ja molt avençats els treballs d'ordenació i recopilació del seu llibre referent al desenrotll i evolució de la literatura nostra.

Aquesta publicació de crítica i antologia lírica dels poetes catalans, traduïts admirablement com en Bjorkman sab fer-ho, en la dolça i expre-

FESTA

siva llengua de Goethe i Heine, vindrà a valorar una vegada més davant del món intel·lectual, l'esforç i resorgiment d'aquesta Catalunya ardent, plena d'entusiasmes i aspiracions, que en tots els ordres de la seva vida batalla ardidament per a mostrar la seva característica nacional, la seva ànima castissament pletòrica de heroicitats i grandeses.

Fastenrath amb l'implantació dels Jocs Florals, Wogel amb la seva gramàtica alemanya-catalana i la traducció d'importants llibres catalans, com tots els grans homes alemanys que s'han ocupat llargament i amb entusiasme de coses de Catalunya, com els professors Zitelmann i Arnol Schröder, i els doctors Dreseman, Ludwig Salomon, i Gustav Delpy, com ara en Viktor Bjorkman son benemerits i esforsats campions de nostra causa, que forçosament han d'emportar-se'n totes les nostres admiracions i simpaties.

L'estudi tan conscienciat i depurat sobre'l Par-nàs Venezolà que tan elegantment publicà temps passat el distingit literat qu'ens ocupa, i l'infinitat de composicions catalanes que porta traduïdes i publicades en diferents revistes alemanyes, acreditant el seu acert i bon gust, ens fan esperar que aquesta antologia anunciada serà una obra remarcable pel seu estil i sabrositat que sabran apreciar degudament tots els iniciats en les belles coses de l'esperit.

Cantic de les terres tristes.—Aquest es el nom d'una valenta composició que acabem de rebre original del escriptor català resident a Buenos Aires en Faust Casals i Bové, i premiada amb l'Englantina d'or en els Jocs Florals de l'any passat organitzats pel Casal Català d'aquella república.

Aquesta composició, tota ella valenta, espresiva, i plena d'aquell ardor patriòtic que mou els cors a les grans revoltes, va dedicada molt acertadament a la altíssima i serena magestat del *héroe i rei Albert I.*

Noble composició i noble dedicatòria! Comprenem ben bé l'anyorança torturadora i melàngica d'aquests catalans exilats a llunyes terres, la magnificència i grandesa del seu amor envers la terra on han nascut, i l'esperit revoltat que 's rebela valentment quan es considera aquesta pàtria esclava, oprimida, vexada...

I quan se sent aixís, i es té l'ànima de poeta, i la catàstrofe d'una Bèlgica heròica i santa mil voltes, fa simbolitzar idealment en la pensa de molts catalans les ànsies, tortures i privacions del esperit nacional català, no estranyem gens ni mica que s'escriguí un *Cantic de les terres tristes* i se li otorgui honradament una merescuda recompensa.

En Casals i Bové molts joves d'ara no sabran qui es; emprò els que de deu anys a n'aquesta part van component el veritable pentàgrama de les disquisicions intel·lectuals en les pàgines de revistes i diaris, sabran prou be qui era aquell esperit inquiet i amorosí a la vegada que escrigué belles coses en casi tots els periòdics catalans, publicà un xamós recull de composicions poètiques plenes d'encís i passió, i una mica malalt i desenganyat, determinà un dia passar el mar, corrent a la ventura, amb els ulls ben oberts i el cor en febre, a veure si un nou món, desconegut i pròdic, li portava amb les noves il·lusions una mica de repòs i benestar.

Que aixís sia.

Per les lluites futures.—Som plenament partidaris d'aquests bells homenatges pòstums que's consagren i dediquen a la memòria dels grans homes que han sigut.

Després de la brillant sessió necrològica que dedicà dies passats l'Ateneu Barcelonés a la memòria del malaguanyat Ildefons Suñol, anuncia ara la docta corporació que publicarà un opúscol

extraordinari amb els treballs que hi llegiren els senyors Gubern, Soldevila, Carner, i Domenec i Montaner, estudiant la seva personalitat política i social.

Es de celebrar. Homenatge merescut, llibre utilíssim que ens podrà donar idea exacta de la mentalitat vigorosa, sapient i ordenada, com era la del gran juriconsult Ildefons Suñol.

Ahora que recordatori estimulant i confortador, serà aquest llibre una ensenya arbolada en la marxa ascendent de la nostra lliberació espiritual, on els joves hi apendran les supremes virtuts de dignitat, civisme i fortitut.

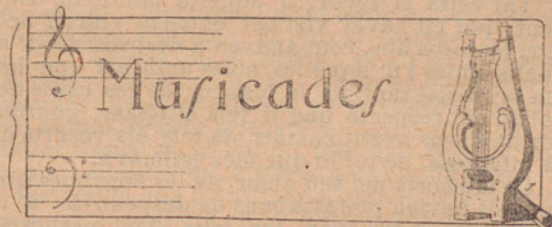
Que vingui en bonhora aquesta publicació, i que l'influència de les nobles doctrines d'en Suñol, siguin entre nosaltres fecundes i perdurables.

J. VIVES i BORRELL.

La taula del set i mig

Oh tu la taula immensa i fraternal
oh tu la taula pura, immaculada!
ampar del naufragat i del *perdut*
sagell d'amor, escut de benhauransa!
Tu tens de la poesia la patent.
En tu los somnis tots, fermes, hi descansen.
Símbol de germanor, de íntimitat
d'esclats tots purs i bells, de confiança. (!)
Respectuosament deixa a tos peus,
son franc, senzill i sincer homenatge,
aquest pobre versaire, aquest humil
entre los més humils de los trovaires.
Visques molts anys per honra, gloria, orgull...
de la nostra ciutat, tan estimada.
Oh tu, qui 't tapes amb un vert mantell
que 'l dissimules amb el brill de plata!
Oh tu, davant qui acqta el cap la llei
i aquells los qui 's desvetllen en servarla.
Cert es aquell refrà que diu aixís,
i diu molt bé: Pagant, Sant Pere... *talla.*

LIBORI. -

BARCELONA

Associació d' Antics Alumnes del Col·legi Comtal.

Deferents a la galan i persistent invitació d'aquests simpàtics joves, el diumenge 14 del corrent, vam assistir al Concert que organisaren en el magnífic i espaiós saló del referit col·legi de Sant Josep, que resultà una festa espléndida.

Tot el programa, que 's componia d'obres de Klengel, Beethoven, Chopin, Wagner, Sinding, S. Saenz, Giordano, G. Fauré, Gai, Burgés i Lozano, fou executat amb tota cura per donya Josepina de Maturana de Volart, per la senyoreta Aurelia Sancristófol, per don Pere Fonsala i per don Climent Lozano.

La senyora Maturana, en el piano, feu veritablement prodigis, encisant a tothom pel art exquisit, bon gust i netedat amb que realisà les peses que hi tenia a son càrrec, atacant els *forts* amb un braó i una justesa imponderables, i afilligranant els *pianos* amb una suavitat i dolcesa ma-

ravelloses. ¡Quin mecanisme i quina técnica més excelents!...

També convencé a tothom i agradà moltíssim, en el violoncello, la senyoreta Sancristófol. Hi hagué moments que la delicadesa i sentiment amb que movia el seu arquet trasmetia a tot el públic en pès la artística impressió que s' dibuixava en son semblant tendre i delicat, i enèrgic i tràgic a l' hora — ¿eh, quina cosa tan sobrenatural? —

El senyor Fonsala es un baríton de veu clara, potent i ben timbrada, que cantà amb molt gust i molta afinació, acompanyat al piano pel senyor Lozano que, com a pianista ens agradà bastant, però que 'ns va complaure més com a compositor. Aquell *Nocturn* es una pàgina musical inspiradíssima.

Per a tots quatre hi hagué llarguissims aplaudiments, repetició de números i per les senyores, de més a més, els consabuts rams de flors. Nosaltres, de bon grat, els hauriem concedit una corona: se la ben mereixien.

Nostra coral enhorabona a tots.

R. S. B.

EL DESERTOR

A mon amic Victor Mora Alsinella

Jo l' he vist passar pel meu costat, en mig d'una seriosa parella de guardes civils, amb un trajo de ratlleta, brut i espellingat, el cap baix, la cara esgrogueïda, una manta al coll, i un farcellet de roba a sota del braç. Era un desertor.

La gent es girava a mirar-se'l amb pena i no podien per menys d' exclamar:—Pobre xicot!

Jo també he sentit per aquell desgraciat tota la compassió que cap dintre del meu cor; i hi he trobat un aspecte tan gran de bonhomia, que encare després d' haver-lo perdut de vista, he restat molta estona pensant amb éll. Perquè devia haver abandonat les files? Quina forsa li havia fet oblidar el seu deure i exposar-se a grosses penes?

Tal volta l' anyorament de sa casa pairal, dels seus pares vells, dels seus germans, de l' era aquella tan plena de sol i d' aquella parra que li havia ofert tants cops bona ombra i millors raïms.

Tal volta el recort d' aquella munió de bona gent, que éll havia vist per entre la vidriol dels seus plorosos ulls, com anaven a despedir-lo d' a quells amics i d' aquelles noies amb els que havia bromejat tant, de la blancor de les cases del poble, del respecte que li feia el fossar, guardador dels seus avant-passats, de tots els recorts de sa infantesa, de tot lo que més estimava.

La memoria del seu amor, de les llàgrimes que ambdós havien plorat abans de despedir-se, d' aquell instant tan breu, tan felíç i tan inesborrable de sa memoria, en que sense saber com, llurs llavis tremolosos es trobaren confonent-se en un ardent i apassionat bès, que el feu enrogir a n' ell i a ella avergonyir-se; era el primer bès... tal volta l' últim.

Potser lo que més recordava encare, era la gentil figura de sa estimada, enflada als graóns de la creu del terme, amb un blanc mocador a la mà, que tan aviat passava pels seus hermosos ulls, com deixava amb el braç alçat, que l' ajudés el vent a portar al seu aimant l' últim adeu de despedida.

I jo no he pogut pensar que aquell home que m' havia captivat en un instant, hagués desertat per manca de patriotisme o per por. A ben segur que al veure en perill la integritat o la independència de la terra que el va veure naixer, hauria sigut el primer d' agafar el fusell, i atravesant-se al camí dels seus enemics, cridà:—¡Enrera l' extranger; si voleu avençar, tindreu de passar primer per demunt del meu cadavre!

Pobre soldat, que seguint els batecs del teu

cor, havies oblidat que hi ha una llei feta dels homes, que no considera tinga cap forsa la llei suprema i santa del amor! Que encegat pels més hermosos recorts, havies volgut tornar a veure la teva llar, que volies seure de nou en aquell reconet del foc on, quan erets petit, tantes rondalles t' havien contat els teus pares, que are sols fan que plorar al veure el teu lloc buit; on després havies passat les més felises hores de la teva vida, parlant baixet amb ta estimada dels futurs jorns de goig, de pau, d' amor; en aquella llar de foc on en somnis t' havies vist amb els cabells blanquinosos, rodeijat dels teus fills, que escolta-ven embadalits de boca de sa mare aquelles històries que a tu tan t' agradaven quan erets com élls!

Pobre soldat! Jo també odio com tu aqueixa llei de tirania que mata de mal d' amor i anyorament, que arrenca dels més isolats reconets del món les roses més hermoses que troba i deixa sols els troncs i les espines; més fòra del seu roser, perden aviat el seu flaire, s' esfullen, es marceixen, i allavores es moren de tristot.

Quin dia serà, oh Deu omnipotent, aquell en que la civilització cremarà aqueixa llei, i el món sencer podrà cantar un himne de pau i d' amor!

FRANCISCO RIBERA i FONT.

Emili Pólit Buxareu

El nostre estimat amic el jove escriptor i lloretjat poeta en Emili Pólit Buxareu, ha mort.

¡Li diem estimat amic i sols fa un mes que el coneixiem! I es que ens estimavem per virtut d' aquesta comunió espiritual que la literatura patriata estableix entre tots els seus fervent devots.

Ell adorava la nostra modesta Revista reputant-la un eficaç factor de la educació pupoïar i un *viver* d' escriptors de nostra Patria. Per això assistí al *lona* de FESTA amb l' anhel de fer tangibles les afeccions amb que secretament ens honorava. Per la seva jovialitat ingénita; per la afabilitat i simpatia que irradiaven de la seva persona, va conquerir desseguida l' afecte de tots els concurrents.

Ell avalorà la sessió literaria amb la lectura d' una vibranta poesia inédita de caràcter amatori que l' hi premiarem amb calurosos aplaudiments en correspondència a la delícia que ens havia proporcionat.

Ell, sentint l' entusiasme que promovia en son cor la florida de novelles amistats, s' cferí a nostre Director per a ajudar-lo moral i econòmicament en favor de FESTA per tot quan permetessen les seves forces quina eficaçia pràctica poguerem experimentar tot seguit.

Les lletres catalanes, i amb elles el nostre periòdic, han perdut un poderós element, honra de la actual joventut.

Descansi en pau l' excelent amic i serveixi de consol a la seva atribulada familia el saber que la acompanya en la seva aficció la Redacció de FESTA i les nombroses amistats que segurament li havien proporcionat la seva clara intel·ligència i la seva ànima generosa.

FESTA

ENIGMA

Oiu, oh senyora dels ulls de turqueses,
de trenes dorades, de dents de marfil,
de llavis tan rojos que semblen enceses
poncelles de rosa
obrint-se esclatantes al pas de l' Abril.

Un jorn que el sol reia
i reien les roses,
cantaven aloses,
i reien els camps,
hi havia una nina
que flors ne cullia
garlandes teixia,
i feia bells rams.

Cantant sa alegria
i amb passa lleugera,
tornant de cacera
venia un doncell.
La nina distreta
cullia una rosa
apenas desclosa,
sens veurel a n' ell.

La flor ja es cullida
ja arriba el doncell.
—Nineta bonica,
doneume un clavell,

doneume una rosa.
—Lo que vos volgueu,
respont-li la nina,
més vos, ¿qué 'm dareu?

—Jo rés puc donar-vos,
doncs no porto rés,
no porto cap joia...
¿Vos plauria un bés?

La nina se 'l mira,
somriu el doncell,
ses galtes son roses,
sos llavis vermells.

—¿Un bés heu dit, jove?
—Si, nina, si, un bés.
—No sé quin gust tenen,
no 'n vull saber rés,

no vull pas moneda...
—Nineta, escolteu,
si el bés no us agrada
després m' el torneu.

La nina se 'l mira,
somriu el doncell,
ses galtes son roses,
sos llavis vermells.

I pensa la nina:
¿Com son els petons?
¿I si no m' agrada?
Els tractes son bons.

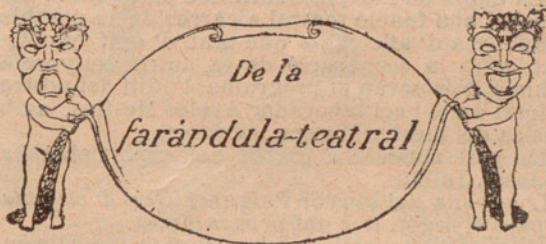
I el sol de tan riurer
es torna escarlata,
li fan serenata
cantant els aucells,
i els nuvols que el tapen
i que tot ho veuen,
als seus ulls no creuen

i es tornen vermells
al veure la nina

que es deixa convence
i amb dolça temença
s' acosta al minyó,
i riu l' argelaga
i al fi el sol s' amaga
sentint un petó.

I are senyora que ja l' heu sentida
l' historia, digueume lo vostre parè:
¿Que fou la conversa pel jove teixida,
o foren sos llavis,
o fou l' ignocencia, qui al fi la vencé?

M. CORTÉS LLADÓ.

CINE DELICIAS.—*Maria Rosa*, An-
gel Guimerà.—*Gent d' ara*, E. Còca
Vallmajor.

Aquestes dugues produccions foren les escolli-
des pels aficionats d' aquest favoregut Cine per
la diada de Sant Josep.

Maria Rosa es un drama plé de dificultats per
representar-lo aficionats i amb més motiu si son
novells, però malgrat aquestes dificultats ne sor-
tiren casi victoriosos mercès a la cooperació del
jove Rafei Costa que s' encarregá del tipo de
Marsal, astre i antipàtic, i que presentá amb una
riquesa de detalls que posaren de relleu una ve-
gada més les bones condicions i el amor que sent
pel teatre, deixant demostrat que no hi han pa-
pers difícils quan s' estudien amb conciencia.

El senyor Miquel en el *Quirse* tingué moments
inspirats. El senyor Vives (F) en el *Jepa* bastant
be, amb tot i tenir que lluitar amb un tipu que no
era del seu caràcter. El senyor Cuixart estigué
bastant acertat en el *Badori*. El *Calau*, a càrrec
del senyor Soler, molt just, tenint en compte que
solsament ha sortit dugues o tres vegades; creiem
que aquest senyor arribará a fer-ho molt be. El
senyor Casas en el *Xic* no més que regular. La
senyora Molgosa en la *Maria Rosa* tingué moments
d' inspiració que li valgueren aplaudiments. Molt
be la senyora Riera en la *Tomasa*, que brodá amb
son talent.

Els conjunts una mica fluixos degut a la man-
ca d' assaigs.

La comedia *Gent d' ara* entretingué molt agra-
dablement a la concorrencia.

Mereix un paragraf el senyor Parellada que
feu una creació del *Sr. Josep*, premiant el públic
el seu acurat treball amb forts aplaudiments. El
senyor Costa molt be en el *Sr. Rimbau*. El *Sr. Igna-
si* a càrrec del senyor Miquel molt just. El senyor
Perez be en el *Criat*. El senyor Jornet en el *Juanet*
ens agradá una mica més que altres vegades, en-
car que lo dramàtic no ho toca gens. I are una
observació a n' aquest aficionat: quan s' entra en
una casa, encar que aquesta sigui la seva, la bona
educació mana descobrir-se i amb més motiu tro-
bant-hi amics de fóra, però el senyor Jornet no
ho devia comprendre aixis ja que no 's tregué el
barret del cap. Lo mateix diem al senyor Solé que
durant els dos actes de la comedia aná cobert, i
això que feia visita. No els sembla als senyors
Jornet i Solé que haurien demostrat més educació
descobrint-se?

MANELIC.

La diada de Pasqua tindrà lloc en el Centre Català una funció teatral a càrrec de la notable companyia d'aficionats que tant d'èxit ve obtenint, amb la cooperació de la actriu senyoreta Pahissa. Formaran el programa, l'idili del nostre estimat amic i col·laborador Apeles Mestres, amb música del mestre Morera, *La barca*.

La part musical a càrrec del expert pianista En Josep Julià.

L'estrena del senyor Puiggari *Gent d'empenta* ocuparà el segon lloc del programa.

Finalitzarà la vetlla amb la bonica comedia en dos actes del malaguanyat Conrat Colomer *A qui busca to dels altres...*

La direcció escènica a càrrec del senyor Puiggari.

Per la varietat del programa i els elements que en ell hi consten augurem un altre èxit.

Preguem als senyors subscriptors i corresponsals als que 'ls hi haigi vensut el trimestre tinguin la bondat d'enviar l'import a l'Administració.

Academia de «Corte» i Confecció

JULIÀ
Casa de Modes

Cucurulla, 1 y 3, pral.

Teléfono 3567

BARCELONA

Amb aquest número inaugurarem la secció «Breuari», la que serà composta de notes volanderes comentant lleugerament el valor espiritual de cada una d'elles.

S'ens assegura que el dia de Pasqua tindrà lloc en el *Cine Delicias* l'estrena de la comedia en un acte del senyor Jornet *Fugint del niu*.

El diumenge passat, dia 14, en el camp de football els aimants de tal sport tingueren ocasió de admirar un important i renyit partit entre el primer equip d'aquesta localitat davant d'un més fort tim de la capital que té per nom l'«Universal», quedant després d'una renyida i empenyada lluita vencedors els del «Molinens» per dos goals a zero que foren entrats, el primer pel devanter centre Casas i el segon per l'interior esquerra, Tort.

L'equip victoriós el representaven els onze següents: Ripoll, Antolín, Ballesté, Mallorca, Bertolí, Perez, Tort, Casas, Lopez i Subirats.

El diumenge anterior el segon d'aquesta vila jugà el primer partit amb el segon del «Canigó» i també quedaren vencedors els del «Molinens» per dos goals a zero que foren entrats per en Llopart.

El formaven Melich, Cardús, Ballesté, Casas, Condominas, Agustí, Bombardo, Borrell, Llopart i Bailo.

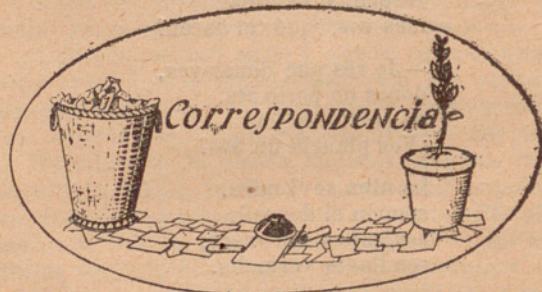
Elisir Callol remedio de los Débiles

REVISTA DE SOMATENT.—Don Joan Berlett Zaldivar, Capità d'infanteria, jefe aussiliar dels Sometents armats de Catalunya, acompanyat del cabo del districte don Miquel Roca, passà revista el diumenge prop-passat als individus que compta en aquesta vila la popular institució catalana.

Aquestos comparegueren en nombre de més de cinquanta a la plassa Major on foren previament convocats, amb ses armes, insignies, credencials i demés requisits de Reglament que oferiren a la inspecció del referit capdill.

Aquest tingué paraules d'elogi per al grupu d'aquesta vila on hi figuren personalitats de tan relleu i on s'hi descubreix per el conjunt i per els detalls, el fervor que tots senten per la benemérita Institució armada. S'oferí amic incondicional dels soldats del poble. Demostrà coneixer els nombrosos i brillants serveis que aquestos porten prestats i els encoratjà a seguir cumplint heroicament la missió social que els hi està encomanada de vetllar per el bé del poble enalçant les glorioses tradicions del exèrcit de la pau.

Napoleón, drama històric, es la obra que publica aquesta setmana la important revista *Teatro Mundial*, anunciant per la próxima el drama d'en Eugeni Sellés *El nudo gordiano*.

Lluís Aimà. Segueixi enviant.—R. Peralta Solà. En cartera.—Daniel F. Carreras. Ja passarà el cobrador a domicili. Referent a la dedicatòria que diu, no ho tinc present, però agrairem s'estiguin tant com pujan de dedicar treballs, puix ens havem arribat a trobar amb gairebé tots els originals dedicats i no havem tingut més remei que suprimir dedicatòries, sino tot el periòdic en fora plè. Queda la prosa en cartera.—Aleix Boix. En cartera.—Antoni Arman. Si se li va contestar «En cartera» segurament que sí; el d'are no pot publicar-se.—J. M. Cortada. En cartera.—Agnà Señé d'Aymà. Moltes mercès.—Joan Casas. Es una mica perillós.—Francisco Ribera i Font. Moltes mercès per tot; quedem a la recíproca.—Josep Millàs Raurell. En cartera.—J. Pons i Martorell. En cartera.—Lluís Pugés. No 'l puc servir.—Candor Salamè. Està molt be però es massa llarc. Procuri enviar quelcom més curt, o escursar aquest mateix.—Agustí Pedret i Miró. Li faig el mateix prec.—Josep Font. Els endecasílebs han de tenir l'ictus en sexta o en quarta i octava i vostè els accentua com li sembla i això no pot esser.—Josep Aguilera. Te excessius defectes de tècnica, me dol molt no poder comptaurel.—Queden lletres per a contestar.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Molins de Rei	Ptes. 0'25 mes.
Províncies	» 0'75 trimestre.
Extranger	» 1'25 »

Redacció i Administració: Carrer del Carril, núm. 1

Imp., Alfons I d'Aragó, 39. — MOLINS DE REI